

EMPL JUHATUSE KOOSOLEKU PROTOKOLL

Koht: EMPL kontor Toompuiestee 24, Teams

Aeg: 14.02.2024, 14.00-16.30

Osales 13 juhatuse liiget: Ando Jukk, Gert Rahnel, Ivar Dembovski, Jaak Nigul, Jaan Kers, Jaano Haidla, Jüri Külvik, Lauri Raid, Marko Kajandu, Martti Kork, Rain Pärn, Raul Kirjanen, Silver Rõõmussaar,
Külalisena: Keiu Friedenthal, Kristel Bankier (E&Y)
Puudus: Meelis Kall, Linnar Pärn, Tõnu Saaber, Mait Kaup

EMPL tegevmeeskond Henrik Välja, Pille Meier, Helena Täär, Jaan Lindmäe, Kerli Alliksaar, Gea Otsa

Päevakord

1. Infod
2. Kommunikatsioonitegevuste ülevaade
3. E&Y sotsiaalmajandusliku mõju uuringu arutelu
4. Rohetiigri maakasutuse teekaart
5. Kliimaseaduse tööriühmade töö
6. Sõnumid erakondadele
7. Konkurentsivõime ekspertkoguga kohtumine eesti pangas
8. MTG eesti oü liikmeksastumise avaldus
9. Märtsi juhatuse koosolek

1. Infod

- E200 fraktsiooniga kohtumine – rõhustime tööstuse asekanstleri positsiooni vajadusele. Andsime survet peale, et erakonna sees oleks parem arusaam selle vajadusest. Oli üsna konstruktiivne arutelu.
- FSC puidu kättesaadavus
 - RMK FSC puidu kättesaadavus – puudutatud ettevõtete kiri on koostatud ja saadetakse peatselt välja
 - Pot.-VEP riskide maandamine – seni kasutusel olnud potentsiaalsete vääriselupaikade tabel mille abil maandati FSC määratletud riski ei uuendata ega hallata enam FSC poolt. Erametsaomanike poolelt ootus vähendada kontrollide vajadust, samas tööstustel on siiski vaja risk maandada. Vajab arutelu ettevõtete ja audiitoritega.
- LULUCF koalitsiooni koosolek, kohtumine Keskkonnaagentuuri ja Kliimaministeeriumi ametnikega, Tartu Ülikooli teadlastega. Tähelepanekud koosolekult: oli konstruktiivne koosolek. Ei saadud mööda vaadata, et kõige värskemad andmed raietele on 2021 SMI andmetel. Andmete kiirusega tuleb tööd teha. CO2 põhiprobleem on põllumajanduses. Looduslikud sood on välja jäetud. Kui Eesti arvestuses oleks sood sees, siis see muudaks väga palju olukorda. Lahenduseks metsade

polariseerumine, istandused - reservaadid. Kuhu tõmmata piir, kui palju metsi kaitse alla võtta.

Kliima algab 30-st aastast, alla selle on ilmastik. Turbas on talletatud 2 korda enam süsinikku kui puidus.

- Metsaseire määruse riiklikud seisukohad – on moodustatud riiklikud seisukohad, meie sisendit on üsna palju arvesse võetud ja meie ettepanekud on seal sees.
- Koostöö EMTA-ga sanktsioneeritud puidu leviku piiramisel – Ando: paljud asjad tahetakse lahendada kriminaalõiguse kaudu. Tõendamiste kohta laborites me tegime ettepaneku, et kui ei ole sellist vastet laboris olemas, siis peaks algatatama selle põhjal protsess, kus importijal tuleks hakata tõendama materjali päritolu. Kui vastet ei ole ongi tegemist ebaselge materjaliga ja seda peaks uurima. Kui on kellelgi häid rahvusvahelisi näiteid puidu päritolu tõendamiste kohta, mida võiks jagada Eesti Maksu- ja Tolliameti ja Keskkonnaametiga, siis see aitaks seda teemat edasi arendada. Jaan: nendega on väga konstruktiivne koostöö ja teevad ikka seda, mida seadus võimaldab neil teha. Peame tagant utsitama ka Keskkonnaametit.

- Metsaselts alustab sektori tunnustuste väljaandmisega:
 1. Tunnustamise eesmärk on väärtustada üksikisikuid, organisatsioone ning meeskondi, kes oma tegevusega on oluliselt kaasa aidanud metsanduse kestlikule arengule.
 2. Metsasektori tunnustus antakse üksikisikule, organisatsioonile või meeskonnale, kes on panustanud olulisel määral metsanduse valdkonda.
 3. Ettepanekuid tunnustamiseks on õigus teha kõigil füüsilistel ja juriidilistel isikutel.

Tunnustuse kategooriad

1. Aasta metsanduskoostöö
2. Aasta metsanduse innovatsioon
3. Metsandussektori aasta sõber
4. Aasta tegu metsandussektoris
5. Pikaajaline panus metsandussektoris
6. Aasta noor metsandustegija

EMPL Esindaja konkursikomisjonis: Henrik on EMPL esindajana komisjonis, kui teisi ettepanekuid ei tule.

- Nordic-Baltic metsatööstusliitude töökohtumine 18-19 jaanuar Tallinnas
 - Olulisemad mõtted (Petri Vasara, AFRY VC; Annela Anger-Kraavi; arutelu)
 - Puidu asendusefekt väheneb ajas kui teised tööstusharud muutuvad keskkonnasõbralikumaks
 - Puidu asendusefekt väljastpoolt EU-d toodetud materjalidega võrdluses ei pruugi väheneda kiiresti tulenevalt fossiilse energiakasutuse jätkuvast kasvust järgneva 5-10 aasta jooksul Indias ja Hiinas
 - Kui tehakse näiteks LULUCF prognoose võetakse eelduseks, et tööstuse efektiivsus 100 aasta pärast on sama mis täna
 - VÕTMEKÜSIMUS SEKTORILE: SUURENDADA TOODANGUT TOORAINETUURIMISE KOHTA
 - Kui tahame säilitada raiemahte tänasel tasemel peame näitama efektiivsuse kasvu ja väärindamise kasvu

- EU 2030 kliimaeesmärk koos LULUCF sektoriga on -57% CO₂ekv vs 1990 mitte -55% nagu on väljakuulutatud number.
- ETS süsteem töötab hästi ja toob tulemusi, on suunanud suurtööstuseid oma jalajälge vähendama. LULUCF ei tööta hästi – kas surve muutusteks järgmisel perioodil?
- Globaalses mastaabis Euroopa marginaliseerub, ülejäänud maailm keskendub tugevamalt omakasule
- Tähelepanu juhitakse fossiilsetelt emissioonidelt kõrvale ja räägitakse maakasutuse süsinikusidumisest ning elurikkusest
- Kiireid ja ulatuslikke muutuseid saab teha ainult käsu korras plaanimajandusena.
 - *Just transition* peaks vältima negatiivseid mõjusid aga ei tööta
- Metsandus on ühiskondlikes protsessides must lammas
 - Kasutame maad ja metsa - looduskeskkonda
 - Mets on enamuses kultuurides kas võõras ja hirmutav või müstiline ja muinasjutuline – arusaamine puudub, ei olda teemaga hästi kursis.
 - Toidutootmine ja põllumajandus on maakasutuse prioriteetide seadmisel alati olulisem ja esikohal. Seetõttu oleme keerulises olukorras.
- Metsanduse must luik
 - Mis toimub maa all? Teadmised mullastikust on oluliselt paranenud ja kui sektor tahab olla edukas peab selles teemas olema pädev ja eesrindlik. Seeneniidistikud, vesi, süsinikusidumine jne. Katsetega on suurendatud mulla süsinikusidumist 10x kasutades baktereid.
- Must mets
 - Aktiivsed arutelud Brüsselis biogeense süsiniku arvestuse üle, kas peaks olema 0? Konkureerivate materjalitööstuste surve panna biogeensele süsinikule samuti koefitsiendiga emissioon külge (0,3...0,5 fossiilse emissiooniga võrreldes). Mis juhtuks, kui LCA hakkab arvestama metsa tagavara muutust?
- OTSUSED
 - 17 aprill õhtusöök ja arutelu EU parlamendi liikmetega (Eesti, Läti, Soome, Rootsi, Saksamaa, Austria)

2. Kommunikatsioonitegevuste ülevaade

- EMPL liikmete töögruppide juhtimine ja koordineerimine. LULUCF. Kogukondade töögrupp – ettepanek Tartu maratoni raja tähistamiseks (testiks suvel väiksemaks mahus, suures mahus 2025 veebruar.) Nõuab nii tööd kui ka rahalist panust. Juhatus: maratoni ajal pigem ei jõuta jälgida. Gea: viimistleme kontseptsiooni ja mõtleme edasi. Terviserajad? Kommunikatsiooni töögruppis toimuvad ettevalmistused Arvamusfestivaliks jm.
- EMPL podcasti 4. episood.
- Koolitusprogramm toimub jätkuvalt.
- Metsaseltsile pakume tuge

- Norstat uuring sai kenasti kajastust ka Postimehes. Kõneisikud on väljas olnud. Sotsiaalmeedia kanalid EMPL Facebook, EMPL LinkedIn, Metsavahid Instagramis, Puuinfo Facebookis.
- „Vara küps“ filmi teemad. Õppetunnina võib võtta, et võib olla ei oleks pidanud minema torkima ja kui juba minna, ehk minna lõpuni. Kompromiss ei toiminud, hakati läbivalt provotseerima. Kindlust andis see, et tehes küsitlust sektori väliselt, siis tundub, et enamikke ei huvitanud film.

3. E&Y sotsiaalmajandusliku mõju uuringu arutelu

EY tutvustas uuringu esialgseid tulemusi. EY on muutnud valimi koostamise metoodikat mille tulemusena on varasemast suurem hulk ettevõtteid valimist välja arvatud lähtuvalt peategevusalast. Valimi muutus mõjutab oluliselt uuringu tulemusi. Valimi metoodika tulemusel välja jäänud ka olulisi sektori ettevõtteid mistõttu ei ole see hea metoodika. Muudetud valimiga oluliselt muutunud tulemuste presenteerimine vähendaks kogu uuringu usaldusväärsust, kuna puudub järjepidevus ja võrreldavus.

Henrik suhtleb edasi Keiu ja juhatusega, et jõuda lahenduseni.

Juhatus: võime suruda, et jätkata vana valimiga või pooleli jätta.

4. Rohetiigri maakasutuse teekaart

- Rohetiiger hakkab koostama maakasutuse teekaarti, mille eesmärk on analüüsida kuidas majandada nii, et mahume looduse piiridesse. Eesmärk: Maakasutus mitte ainult süsinikuneutraalne 2040 aga ka süsiniku siduja.
- Eesmärk on minimaalne loodusmõju ja maksimaalne lisandväärtus, koostöö ja kaasamine, andme- ja teaduspõhisus, dubleerimiste vältimine, ringmajanduse väärtustamine, olemasoleva olukorra fikseerimine, EU Green Deal / Fit for 55 / LULUCF / Eesti eesmärgid, erinevate stsenaariumite analüüs – BAU ja tulemusele orienteeritud.

Plaanis valmis saada 2025 aasta alguses u 120 leheküljeline dokument ja lisad.

Kas plaanime liiduna olla rahastajana?

Raul: liiduna pigem mitte olla. Liit peaks jätma endale õiguse, et kui töö valmis on, saame öelda, kas see on hea või halb. Kui oleme protsessis sees ja tulemus ei ole meile sobiv, siis on olukord keerulisem.

Ivar: peaksime mõtlema, millised ettevõtted sinna võiks minna.

Otsus: liiduna ei lähe, aga vähemalt 2-3 ettevõtet sektorist peaks seal olema.

5. Kliimaseaduse töörühmade töö

Kliimaseaduse ülesehitus seisuga 08.02.2024

1. Üldsätted ja reguleerimisala
2. Kliimaeesmärgid sh kasvuhoonegaaside eelarve
3. Kliimarahastus
4. Kliimaneeutraalsuse tagamise põhimõtted
5. Kliimamuutustega kohanemine

6. Aruandlus ja seire
7. Vastutus
8. Järelevalve

Kliimaseadus sätestab:

- kliimapoliitika eesmärgid vähemalt kümnendi täpsusega
- põhimõtted kliimapoliitika kujundamiseks
- kliimapoliitika rahastamise ja riigieelarve kujundamise kooskõla
- püsiva seiremehhanismi eesmärkide täitmise üle
- eesmärkide täitmise vastutuse jaotuse
- aruandluse ja selleks vajalike andmete kättesaadavuse korra

Kliimaseaduse ajakava seisuga 08.02.2024

Kuu/aasta	Tegevus
9-10.2023	VTK avalik konsultatsioon
11.2023 – 4.2024	Eelnõu koostamise konsultatsioonid töörühmades, Kliimanõukogus ja juhtrühmas
3-4.2024	Avalikkuse laiem kaasamine
4-5.2024	Seaduseelnõu koostamine ja kooskõlastamine
6.2024	Seaduseelnõu Vabariigi Valitsusele esitamine
9.2024	Menetlus Riigikogus
1.2025	Eeldatav jõustamine

Veebruaris eelnõu draft? Hetkel ei ole selle kohta infot.

6. Sõnumid erakondadele

Raul palus koostada. Ettepanekud on juhatusel saadetud. Juhatus leiab, et hetkel on dokument liiga pikk, redigeerime ja saadame uuesti.

7. Konkurentsivõime ekspertkoguga kohtumine Eesti Pangas

- Riigikogu majanduskomisjoni juurde on moodustatud konkurentsivõime ekspertkogu; liikmed Arenguseire Keskusest, Eesti Pangast, Tartu Ülikoolist ja TalTechist. Ülevaate tulemusi ja järeldusi jagatakse avalikkusega ning arutatakse 2024. aasta maikuus Riigikogus kui olulise tähtsusega riiklikku küsimust.
 - Millised on olulisimad Eesti ettevõtete kasvu- ja konkurentsivõimet pärssivad tegurid?
 - Mil määral ohustab tootmissisendite (tööjõud, materjalid, energia) kallinemine Eesti ettevõtete eksporti ja kasvuvõimet?
 - Kas ja millised kitsaskohad pidurdavad uute tehnoloogiate kasutuselevõttu ning roheinvesteeringute tegemist?
 - Milliste otsustega saaks valitsus Eesti ettevõtete tootlikkuse kasvu toetada ja nende konkurentsipositsiooni parandada?

Henrik on ühe korra veebis kohtunud. 15.02 toimub kohtumine ja arutelu füüsiliselt, mille tulemusena peaks valmima konkurentsivõime raport.

Jaak: kindlasti peaks jääma sisse omavalitsuste bürokraatia.

8. MTG eesti OÜ liikmeksastumise avaldus

MTG Eesti OÜ peamiseks tegevusalaks on puidutööstusfirmade nõustamine, puidutööstusseadmete ja -liinide müük ning sellega seotud teenuste müük/vahendustegevus.

2022 müügitulu 1,522 miljonit €

- Liikmemaks 750€ aastas
- Töötajaid 3, keskmine palk 5450€

OTSUSE ETTEPANEK: kinnitada MTG Eesti OÜ EMPL liikmeks

Vastu: 0, Erapooletu: 0 Poolt: 11 (osad juhatuse liikmed olid koosolekult lahkunud)

Otsus: võtta vastu MTG Eesti OÜ EMPL liikmeks

9. Märtsi juhatuse koosolek

Henrik saadab info märtsi juhatuse ja strateegiakoosoleku kohta juhatuse listi otsustamiseks.

Koosolekut juhatas
Henrik Välja
tegevjuht

Protokollis
Kerli Alliksaar
büroojuht